

DANSKE ELITE- RESULTATER 2014

Danmark fastholder historisk høj
konkurrenceevne i international elitesport

Rasmus K. Storm & Klaus Nielsen

Notat / Juni 2015

Titel

Danske elitesresultater 2014: Danmark fastholder historisk høj konkurrenceevne i international elitesport

Forfatter

Rasmus K. Storm & Klaus Nielsen

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Udgave

1. udgave, København, juni 2015

Pris

Notatet kan downloades gratis i vidensbanken på www.idan.dk

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Kanonbådsvej 4 A

DK-1437 København K

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af dette notat er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Markant forbedret præstationsniveau	4
Fremgang efter østblokkens kollaps og stagnation i 2000-tallet.....	5
Også fremgang målt på top-8 point	6
Flere sportsgrene bliver konkurrencedygtige.....	7
Danmark vinder en større andel af samtlige topplaceringer.....	10
Hvordan præsterer Danmark i forhold til, hvad man skulle forvente?	11
Afslutning: Det går godt, men hvordan bliver det endnu bedre?	13

Markant forbedret præstationsniveau¹

De seneste år har dansk elitesport løftet præstationsniveauet markant. I perioden siden 2009 har de danske elitesportsresultater været klart bedre end tidligere. Ved sommer-OL i London 2012 klarede Danmark sig bedre end ved noget tidligere OL siden 1948: 9 medaljer, 148 top 8-point, bedste nordiske nation. Det var ikke uventet efter resultaterne i 2009 og 2011, der var på samme høje niveau. Siden 2012 har Danmark fastholdt niveauet. Denne artikel ser på resultaterne i 2014.²

Hvordan måler man konkurrenceevnen i elitesport?

Der er mange måder at måle resultatniveauet på. Man kan eksempelvis se på medaljer enten ved internationale mesterskaber i samtlige discipliner og sportsgrene eller udelukkende i de olympiske sportsgrene. Det er de to mål, Team Danmark (TD) og Danmarks Idrætsforbund (DIF) anvender, når de ved årets slutning vurderer, hvordan Danmark har klaret sig.

Idrættens Analyseinstitut har i en årrække anvendt en lidt anden målemetode for årene mellem de olympiske lege (OL). For hver OL-disciplin medregnes resultater fra årets VM eller tilsvarende konkurrencer. Der afholdes årlige VM i de fleste discipliner, mens der i andre afholdes tilsvarende konkurrencer som World Cup. I de fleste øvrige discipliner medregnes placeringer på de årlige verdensranglister, og i nogle sportsgrene med klar europæisk dominans såsom håndbold medtages resultater fra EM korrigeret for ikke-europæiske nationers resultater ved det foregående OL eller VM. Det kan ses som et forsøg på at opgøre, hvordan resultaterne ville være blevet, hvis der var blevet afholdt OL i årene mellem olympiske lege - et slags simuleret OL.³

Opgørelsen er velegnet til at sammenligne resultatudviklingen over tid og muliggør samtidig systematisk international sammenligning.⁴ Ud over antal medaljer ser en sådan simulerede OL-opgørelse også på top 8-point (nr. 1: 8 point, nr.2: 7 point, ... nr. 8: 1 point). I de senere år er Team Danmark og DIF også begyndt at opgøre top-8 point ved årlige VM og EM i OL-sportsgrene.

¹ Denne artikel er en omskrevet, opdateret og forkortet version af artiklen: "En ny dansk guldalder? Danmarks resultater i den skærpede konkurrence om medaljer", skrevet af Klaus Nielsen og Rasmus K. Storm. Artiklen blev bragt i: Willeberg, S. & Schäfer, K. (ed.), "1984 Team Danmark 2014: Jubilæumsskrift i anledning af Team Danmarks 30 år". Brøndby: Team Danmark, December 2014, s. 64-83.

² Der fokuseres på sommerolympiske discipliner, da Danmark ikke er en vintersportsnation.

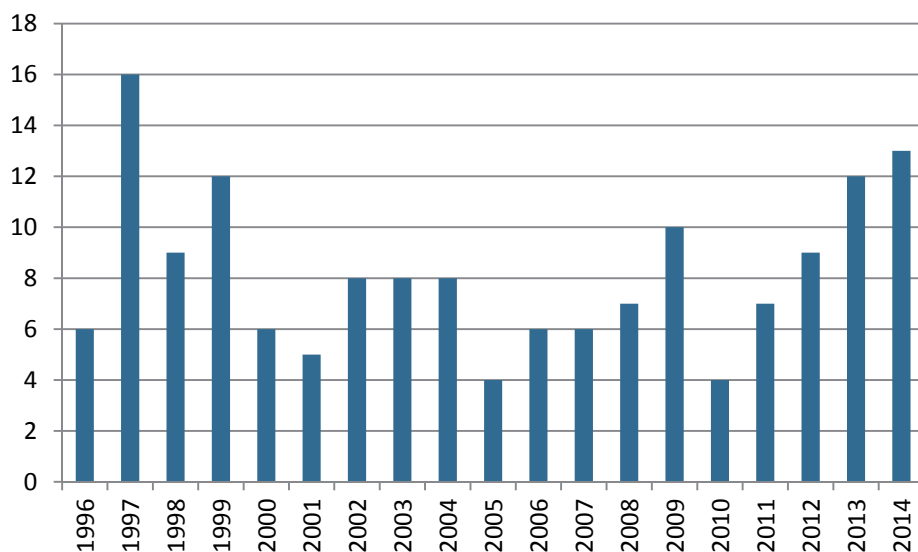
³ Dette indebærer, at der tages højde for deltagelsesbetingelserne ved OL. I discipliner med kun én deltager per nation ved OL medregnes således kun den højst placerede deltager per nation i opgørelsen af 'simulerede' OL-resultater. Dette kan eksempelvis medføre, at en 4. plads medregnes som en 3. plads, som det skete med Jonas Høgh Christensens 4. plads ved VM i finnølle i 2011, eftersom der var to briter placeret foran ham. Der tages endvidere højde for, at der i nogle tilfælde konkurreres om bronzemedaljer ved OL, hvor dette ikke er tilfældet ved VM. I sådanne tilfælde medtages den bronzevinder fra VM, der lå højst på verdensranglisten på det tidspunkt, VM blev afholdt.

⁴ Opgørelsen afviger fra Team Danmarks løbende opgørelser af medaljer og top8-point. Team Danmark tager kun højde for faktisk afholdte mesterskaber og medtager både VM og EM. De to opgørelser har hver sine styrker og svagheder og kan supplere hinanden.

Antallet af danske medaljer ved OL var i en årrække overordentlig stabil. Den varierede mellem 4 og 6 medaljer ved de syv OL, der blev afholdt i perioden 1976-2000. Dette giver dog et noget fortegnede billede, eftersom den danske medaljehøst ved de boykotramte OL i 1980 og 1984 (henholdsvis 4 og 5 medaljer) utvivlsomt var en del højere, end det den ville have været under normale forhold. Der er således ingen tvivl om, at resultaterne ved OL i 1992, 1996 og 2000 (6 medaljer i alt ved alle tre OL) er udtryk for en markant forbedring. Siden da er antallet af medaljer steget yderligere med henholdsvis 8, 7 og 9 medaljer ved de seneste tre OL.

Dette billede af udviklingen i dansk elitesports internationale konkurrenceevne ændres en smule, hvis man også inddrager danske resultater i OL-disciplinerne i årene mellem de olympiske lege. Som det fremgår af figur 1, vandt danske atleter rigtig mange medaljer i slutningen af 1990'erne, hvorefter niveauet faldt til et lavere niveau, mens medaljehøsten så gengæld er steget kraftigt de senere år. Siden 2010 er antallet af medaljer steget år for år, og i 2013 og 2014 er medaljehøsten med henholdsvis 12 og 13 medaljer på højde med niveauet i slutningen af 1990'erne.

Figur 1: Danmarks medaljer i OL-disciplinerne 1996-2014

Fremgang efter østblokkens kollaps og stagnation i 2000-tallet

Det var på ingen måde underligt, at den danske medaljehøst steg i 1990'erne. Frem til murens fald blev OL kraftigt domineret af Sovjetunionen, DDR og de øvrige østbloklunde, og den såkaldte stats amatørismes kollaps medførte, at det blev langt nemmere end tidligere for den øvrige verden at vinde medaljer. Fra 1988 til 1996 blev de østeuropæiske landes andel af samtlige medaljer således halveret (47 pct. til 23 pct.), hvilket medførte en kraftig stigning i antal vundne medaljer for de øvrige lande, ikke mindst de vesteuropæiske lande, der i mange sportsgrene i årene forud havde været de østeuropæiske stats amatørers nær-

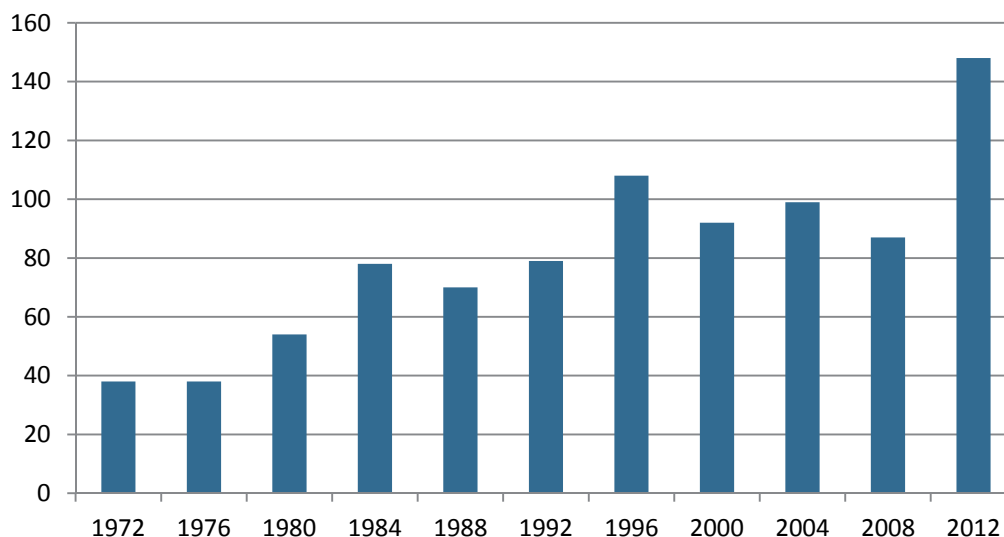
meste konkurrenter og nu drog fordel af det pludselige skift i østblokkens konkurrenceevne.

Det var heller ikke underligt, at den danske medaljehøst blev formindsket i 2000-tallet. Den politiske og økonomiske situation stabiliseredes i Østeuropa, hvilket gav forbedrede muligheder for elitesportsresultater. Samtidig steg den internationale konkurrence i og med, at andre lande ikke mindst i Asien begyndte at satse betydelige ressourcer på elitesportslig succes. Det er mere bemærkelsesværdigt, at det danske resultatniveau er blevet så markant forbedret i de senere år, for den internationale konkurrence skærpes fortsat.

Også fremgang målt på top-8 point

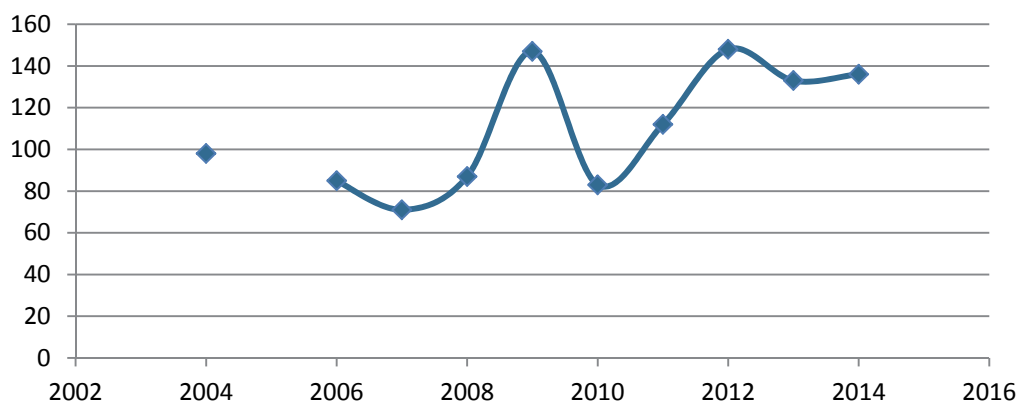
Figur 1 ovenfor viser antal medaljer. For et land som Danmark er top 8-point dog en bedre målestok for det elitesportslige niveau end antallet af medaljer. Ofte skyldes forskellen mellem en medalje og en placering lige uden for medaljerne tilfældigheder og små marginaler, og sådanne forhold kan give et fortegnat billede af dansk elitesports reelle niveau. Det samlede antal top 8-point medtager andre topplaceringer ud over medaljer og giver et mere pålideligt billede af præstationsniveauet. Top 8-point ved OL siden 1972 fremgår af Figur 2, der viser samme billede som medaljehøsten. Efter en klar fremgang i 1990'erne faldt niveauet i 2000-tallet, men antallet af top 8-point steg markant ved OL 2012 (en stigning på 70 pct. siden 2008).

Figur 2: Danske top 8-point ved OL 1972-2012

Figur 3 inddrager også top 8-point i årene mellem OL siden 2004 og giver et mere nuanceret billede af udviklingen. Figuren viser et klart niveauløft i årene siden 2008 (med undtagelse af 2010). Den viser også, at i henseende til top-8 point er de danske resultater de to seneste år på næsten samme høje niveau som ved OL 2012 uden dog helt at tangere dette. Pointsummen var henholdsvis 133 og 129 i 2013 og 2014, mens den i 2012 var 148.

Figur 3: Danske top 8-point i OL-disciplinerne 2004-2014

I årene efter OL i 2012 har Danmark således vundet flere medaljer i OL-disciplinerne end ved OL, mens antallet af top-8 point er faldet lidt. Den absolutte top er således blevet bedre til at vinde medaljer, mens der ikke er helt så mange med til at kæmpe om medaljerne som ved OL i 2012.

Flere sportsgrene bliver konkurrencedygtige

De senere års danske fremgang skyldes i vidt omfang en forbedret konkurrenceevne inden for tre af de fire sportsgrene, hvor Danmark traditionelt har vundet mange medaljer (sejlsport, cykling og badminton). Som det fremgår af Tabel 1, faldt medaljehøsten i disse sportsgrene i 2000-tallet, men i de senere år er niveauet steget og er nu på højde med slutningen af 1990'erne. Den fjerde danske parade sportsgren er roning, som har præsteret på et stabilt højt niveau gennem hele perioden, og det samme gælder håndbold.

Tabel 1: Danske medaljer i OL-disciplinerne 1996-2014 fordelt på sportsgrene

	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Sejlsport	1	1	2	1	1	1		2	2		1		1	1		2	2		2
Roning	2	4	1	1	1	1	3	1	1	1	1	2	2	1			3	1	1
Cykling	1	2		2								2	1	4	1		1	2	1
Badminton	1	3	4	3	1	2	1	2	1	1	1			1	2	1	2	2	2
Kano/kajak		1		1									1						1
Skydning		2			1			1									1	1	
Svømning								1					1	1		2		2	5
Håndbold	1	1	1		1		2		1		1	1				1		2	1
Atletik		1	1	1	1		1		2										
Ridning				1		1					1		1						
Boksning		1																	
Bordtennis									1	1									
Taekwondo				2				1											
Trampolin							1												
Brydning										1	1	1		2					
Tennis															1	1			
Bueskydning																		2	

Samtidig er svømmesporten i de senere år for alvor er begyndt at vinde medaljer i OL-disciplinerne. Både ved VM i 2011 og 2013 blev det til i alt to medaljer. Der var ikke VM i 2014, og resultatoversigten tager derfor i stedet udgangspunkt i placeringer på verdensranglisten (årets bedste tider). Hvis der havde været OL i 2014, og hvis alle deltagere havde levet op til årets bedste tider, ville de danske svømmere have vundet fem medaljer, og verdensrekordholderen Rikke Møller Petersen ville have vundet guld i 200 m brystsvømning (se tabel 2).

Det er muligt, at dette overvurderer de danske svømmers niveau en smule. Eksempelvis svømmede kun Australien hurtigere end Danmark i 4 x 100 m medley i 2014, og det er næppe sandsynligt, at de danske svømmere ville have kunnet besejre USA, hvis der havde været OL i 2014, selv om amerikanerne rent faktisk ikke havde en lige så god tid løbet af året. USA var i det hele taget mindre fremtrædende på listerne over årets bedste tider, end de plejer at være ved VM og OL, hvilket formentlig er et resultat af en mindre satsning i et år uden VM eller OL.

Tabel 2: Danske medaljer i OL-disciplinerne 2014⁵

Valør	Disciplin
Guld	Letvægtsfirer (roning)
Guld	Rikke Møller Petersen (200 m brystsvømning)
Sølv	4000 m hold (banecykling)
Sølv	Håndbold (herrer)
Sølv	Jonas Warrer/Anders Thomsen (49er, sejlsport)
Sølv	Ida Marie Båd Nielsen/Marie Thusgård Olsen (49erFX, sejlsport)
Sølv	Mie Nielsen (100 m rygcrawl)
Sølv	Jeanette Ottesen-Gray (100 m butterfly)
Sølv	4 x100 m medley, kvinder (svømning)
Bronze	Mathias Boe/Carsten Mogensen (badminton, herredouble)
Bronze	Joachim Fischer Nielsen/Christinna Pedersen (badminton, mixeddouble)
Bronze	Rene Holten Poulsen (1000 m. ener-kajak)
Bronze	Rikke Møller Petersen (100 m brystsvømning)

Ved OL i perioden 1972-1988 vandt to sportsgrene (sejlsport og cykling) tilsammen mere end halvdelen af samtlige danske medaljer (10 ud af 19). Ved de fem OL, der blev afholdt i denne periode, vandt kun fem yderligere sportsgrene medaljer, og af disse ville roning og kano- og kajaksporten næppe have vundet nogle overhovedet, hvis de østeuropæiske lande ikke havde boykottet legene i 1984 og dermed åbnet mulighed for fire danske medaljer i disse sportsgrene. Som det fremgår af tabel 1, er viften af sportsgrene, der vinder medaljer i OL-disciplinerne udvidet betydeligt siden da.

Danmark har vundet mindst en medalje i hele 17 sportsgrene i årene siden 1996. Danmark er således ikke længere så afhængige af nogle få paradesportsgrene, men nu konkurrencedygtig inden for en bred vifte af sportsgrene, i hvert fald indimellem. Hvis der udover medaljer også ses på top-8 point, udvides kredsen af konkurrencedygtige sportsgrene yderligere. I de senere år har sportsgrene, der tidligere har været milevidt fra at være konkurrencedygtige, således opnået placeringer i top-8: Beach-volley (2011) og fægtning (2014). I perioden 1996-2014 er det ud over holdsportsgrene (fodbold, basketball, volleyball, hockey og vandpolo) kun judo og vægtløftning, der ikke har haft placeringer i top-8.

Meget tyder altså på, at det er lykkedes ganske godt at sprede viften af konkurrencedygtige danske sportsgrene ud. Samtidig kan det konstateres, at der er flere ubetingede successhi-

⁵ Ikke alle disse placeringer var egentlige medaljer. De fem 'svømmemedaljer' afspejler således placeringer på årets verdensranglister. Håndboldherrerne vandt sølv ved EM, der medregnes, eftersom der ikke blev afholdt VM i 2014. Syv af medaljerne var medaljer ved VM. Ved årets VM i badminton vandt Danmark en medalje mere (Viktor Axelsen i herresingle), end hvad der fremgår af tabellen. Denne er imidlertid ikke medtaget, efter som der er to bronzemedaljer ved VM, men kun enkelt ved OL, hver de to tabende finalister kæmper om bronzemedaljen. I medaljeoversigten medregnes som bronzevinder den semifinalist, der lå højest på verdensranglisten på det tidspunkt VM blev afholdt. Det er grunden til, at de to bronzevindende danske doubler medregnes i oversigten som medaljevinder, mens Viktor Axelsen står som nr. 4.

historier. En af dem er bordtennis, der fra et beskedent niveau hævede sig til europæisk topklasse i 2000'erne. En anden er banecykling, der fra slutningen af 1990'erne frem til midten af 2000'erne var uden adgang til faciliteter og nærmest uddød, men som genopstod med bemærkelsesværdig kraft i slutningen af årtiet.

Et tredje eksempel er letvægtsroning, hvor Danmark har fastholdt sin position som verdens suverænt bedste nation i hele perioden siden 1996, da der for første gang blev konkurreret i letvægtsbådtyper ved OL. Også svømning er en succeshistorie, og blandt holdsportsgrene er Danmark nu ikke kun på internationalt topniveau i håndbold og (ind imellem) i fodbold. Dansk ishockey har løftet niveauet betydeligt og har fastholdt en position i A-gruppen ved VM lige siden avancementet fra B-gruppen i 2003.

Danmark vinder en større andel af samtlige topplaceringer

Måler man samtidig på markedsandel (andel af samtlige top-8 point), viser det sig, at de danske resultater også har bevæget sig op ad i niveau. Ganske vist fastholder danskerne i 2014 ikke niveauet fra OL i London i 2012, og markedsandelen er også en smule lavere end i 2013, men af tabel 3 kan det ses, at den danske markedsandel i de olympiske discipliner har hævet sig et niveau siden OL i Beijing som klar skillelinje. Starten på 2010'erne, men også 2009 tyder på, at det danske konkurrenceniveau aldrig har været bedre.

Tabel 3: Danske og udvalgte andre nationers resultater målt som markedsandel af samtlige top 8-point, 1996-2014

	Atlanta	Sydney	Athen			Beijing				London		
	1996	2000	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
USA	9,88 %	9,19 %	9,42 %	9,56 %	9,78 %	9,67 %	9,12 %	9,30 %	8,64 %	9,88 %	9,45 %	9,39 %
Kina	5,75 %	5,33 %	6,14 %	6,86 %	7,91 %	8,76 %	6,81 %	7,76 %	8,28 %	7,60 %	6,41 %	6,83 %
Tyskland	7,67 %	6,62 %	5,70 %	5,78 %	6,17 %	4,52 %	6,32 %	5,40 %	5,34 %	5,03 %	6,17 %	5,62 %
Storbritannien	2,01 %	3,10 %	3,52 %	3,81 %	4,39 %	4,52 %	5,03 %	5,08 %	5,34 %	6,38 %	4,86 %	5,11 %
Frankrig	4,44 %	4,61 %	3,83 %	4,16 %	4,39 %	4,31 %	4,38 %	4,55 %	4,47 %	3,80 %	3,70 %	4,57 %
Australien	4,41 %	5,72 %	5,05 %	4,67 %	4,79 %	4,66 %	3,93 %	3,98 %	4,09 %	3,91 %	3,12 %	4,15 %
New Zealand	0,76 %	0,58 %	0,88 %	0,90 %	1,11 %	1,12 %	1,14 %	1,31 %	1,70 %	1,54 %	1,73 %	1,68 %
Sverige	1,38 %	1,33 %	1,16 %	1,73 %	1,11 %	0,96 %	1,03 %	1,08 %	1,06 %	1,11 %	1,09 %	1,29 %
Danmark	1,08 %	0,84 %	0,89 %	0,77 %	0,65 %	0,79 %	1,38 %	0,75 %	1,00 %	1,33 %	1,18 %	1,13 %
Schweiz	0,76 %	1,06 %	0,64 %	0,86 %	0,74 %	0,77 %	0,74 %	0,51 %	0,64 %	0,42 %	0,60 %	1,05 %
Norge	0,91 %	0,73 %	0,62 %	0,57 %	0,50 %	0,85 %	0,62 %	0,60 %	0,60 %	0,41 %	0,37 %	0,32 %

Tabellen inddrager ud over de seks nationer, der har den højeste markedsandel, også tre lande, der er sammenlignelige med Danmark i henseende til størrelse, økonomisk niveau og samfundsstruktur. Det fremgår, at Danmark efter altid at have haft en lavere markedsandel end Sverige overtog førstepladsen i Norden i 2009 og 2012-2013. Denne position er nu igen overtaget af svenskerne, der i 2014 opnåede en markedsandel tæt på den danske i London.

Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at New Zealand har forbedret sin markedsandel så markant i de senere år. Andelen er fordoblet det seneste tiår, og er nu markant højere end den danske. Selv i de danske succesår 2011-2014 var New Zealands markedsandel 43 pct. højere. Det lader til, at New Zealand har fundet en meget succesfuld formel på international sportslig succes.

Blandt de store nationer fortsætter Kina tilbagegangen, hvilket måske er et resultat af den ændrede prioritering i den kinesiske sportspolitik væk fra den ensidige satsning på eliten. Den britiske elitesportsorganisation har officielt som mål at blive den første værtsnation, der forbedrer sig ved de efterfølgende lege, men det ser ikke ud til at blive tilfældet. Storbritanniens markedsandel er faldet en hel del siden 2012 og er nu lavere end Tysklands. Til gengæld er Frankrig gået markant frem.

Det er tydeligt i forhold til markedsandel af samtlige top-8 point, men det er endnu mere markant målt på medaljer. Tabel 4 viser, hvordan den traditionelle medaljetabel ser ud for det simulerede OL i 2014. Det fremgår, at Frankrig er tredjebedste nation. Tabellen viser endvidere, at New Zealand er i top-10, og at Brasilien er på vej til at vinde mange medaljer på hjemmebane i Rio. Hverken New Zealand eller Brasilien har nogensinde tidligere været så højt placeret.

Tabel 4: Medaljer i OL-disciplinerne 2014

	Guld	Sølv	Bronze
USA	42	28	28
Kina	30	30	17
Frankrig	20	13	16
Rusland	19	19	29
Storbritannien	15	14	19
Japan	14	15	13
Australien	14	12	18
Tyskland	13	25	14
New Zealand	10	4	5
Brasilien	8	9	6

Hvordan præsterer Danmark i forhold til, hvad man skulle forvente?

Mange undersøgelser viser, at elitesportsligt resultatniveau i vidt omfang er en effekt af objektive faktorer såsom befolkningstal og bruttonationalprodukt (BNP) pr. indbygger. Andre faktorer kan medtages, og forskellige beregningsmodeller er blevet brugt til at udregne, hvordan de enkelte nationer skulle klare sig ud fra sådanne faktorer. Man justerer populært sagt for baggrundsvariable, der har indvirkning på landenes resultater for at vurdere, hvor godt eller dårligt nationerne klarer sig, når man tager højde for de enkelte landes styrker og svagheder.

I forbindelse med Idans årlige resultatopgørelse af de danske elitesportsresultater har vi siden 2012⁶ anvendt en beregningsmodel, der ud over befolkningstal og BNP medtager befolkningstæthed, et mål for religiøs baggrund og endvidere tager højde for, om landet er eller har været kommunistisk.

Modellen anvender top-8-point og viser, om de enkelte lande over- eller underpræsterer i de sommerolympiske discipliner i forhold til det, man skulle forvente.

Tabel 5: Top-8-resultater justeret i forhold til socio-økonomiske, politiske og religiøse baggrundsvariable, 2014. Top 25 nationer

	Rangering	Residual
Jamaica	1	2,180342
New Zealand	2	1,827678
Kenya	3	1,796937
Australien	4	1,637833
Kroatien	5	1,584111
Djibouti	6	1,56709
Albanien	7	1,493643
Storbritannien	8	1,389981
Grenada	9	1,358056
Mongoliet	10	1,345463
Serbien	11	1,327985
Tyskland	12	1,255315
Frankrig	13	1,231865
Holland	14	1,196871
Slovenien	15	1,183211
Danmark	16	1,176616
Ethiopien	17	1,042566
Sverige	18	0,9941486
Iran	19	0,9231565
Aserbajdsjan	20	0,9016347
USA	21	0,8875231
Kasakhstan	22	0,8824766
Trinidad og Tobago	23	0,8135579
Canada	24	0,7849197
Spanien	25	0,7705293

⁶ Se Storm & Nielsen 2012 [http://www.idan.dk/media/1356434/Dansk-elitesport-i-fremgang_2012_resultater-Final_a.pdf].

Tabel 4 viser de lande, der i 2014 overpræsterer mest efter denne model.⁷ Som i de foregående år overpræsterer de danske eliteatleter i forhold til, hvad man skulle forvente. Jamaica er det eneste land, der overpræsterer mere end New Zealand.

Afslutning: Det går godt, men hvordan bliver det endnu bedre?

Det går godt med de danske elitesportsresultater. Uanset hvordan man vender og drejer det, er dansk eliteidræt i fremgang. De danske atleter har hævet niveauet i de sommerolympiske discipliner. Skiftet synes at have slået igennem i årene efter legene i Beijing, og selvom de danske resultater i 2014 ikke når helt op på resultaterne i f.eks. 2009 eller 2012, fastholdes det forøgede danske resultatniveau. Også uden for de olympiske discipliner er der gode danske resultater.

Det er imidlertid for tidligt at vurdere om det forøgede resultatniveau reelt har bidt sig fast, eller om fremgangen er resultat af gunstige omstændigheder og tilfældigheder. Under alle omstændigheder er det dog sikkert, at fremtiden vil nødvendiggøre, at Team Danmark og de øvrige aktører i dansk eliteidræt til stadighed skærper og effektiviserer indsatsen. Set i lyset af, at der efter det seneste forlig angående fordelingen af idrættens andel af overskuddet fra Danske Spil A/S ikke blev hævet væsentligt i Team Danmarks tilskud, er den politiske opbakning formentlig ikke til yderligere forøgelse af de statslige midler til dansk eliteidræt.

I lyset af en stigende international konkurrence om medaljerne vil en fastholdelse - og en eventuel forbedring - af det danske resultatniveau være helt afhængig af en effektiv forvaltning af ressourcerne. Det er en udfordring, men i stedet for at bede om flere statslige penge kan man med fordel fokusere på sponsorområdet, hvor der endnu er et stykke til at bringe balancen mellem statslige/private bidrag i bedre ligevægt. Aktuelt er fordelingen af Team Danmarks indtægter mellem statslige og private midler nogenlunde 80/20, hvilket må betragtes som skævt.

I forarbejderne til oprettelsen af Team Danmark i 1984 blev der lagt op til, at den nye konstruktion skulle forbedre sponsorarbejdet og sikre en stor del af de samlede indtægter fra private kilder. Skal man pege på et område, hvor ideerne med den nye eliteidrætsorganisation ikke er blevet indfriet fuldt ud, er det her.

På alle de sportslige og organisatoriske områder ved vi fra andre hjemlige og internationale undersøgelser, at det går godt, men hvor langt kan man komme med effektiviseringer og forbedret organisering, før det muliges loft er nået? Det er svært at sige, men der er nok ingen tvivl om, at skal de danske atleter hæve niveauet yderligere, vil det inden for en overskuelig årrække være nødvendigt med flere ressourcer - i det omfang det nuværende niveau altså ikke er tilfredsstillende.

⁷ OBS: Cuba indgår ikke i dette års analyse, da der ikke foreligger IMF-tal for BNP/Cap. Cuba ville formentlig ligge i top i denne måling, hvis data havde været tilgængeligt.

Det er en af de centrale problemstillinger som dansk idræt står overfor de kommende år at finde ud af, hvor de midler skal komme fra.

Om forfatterne

Rasmus K. Storm er analyse- og forskningsleder ved Idrættens Analyseinstitut.

Klaus Nielsen er professor ved Birkbeck - University of London.